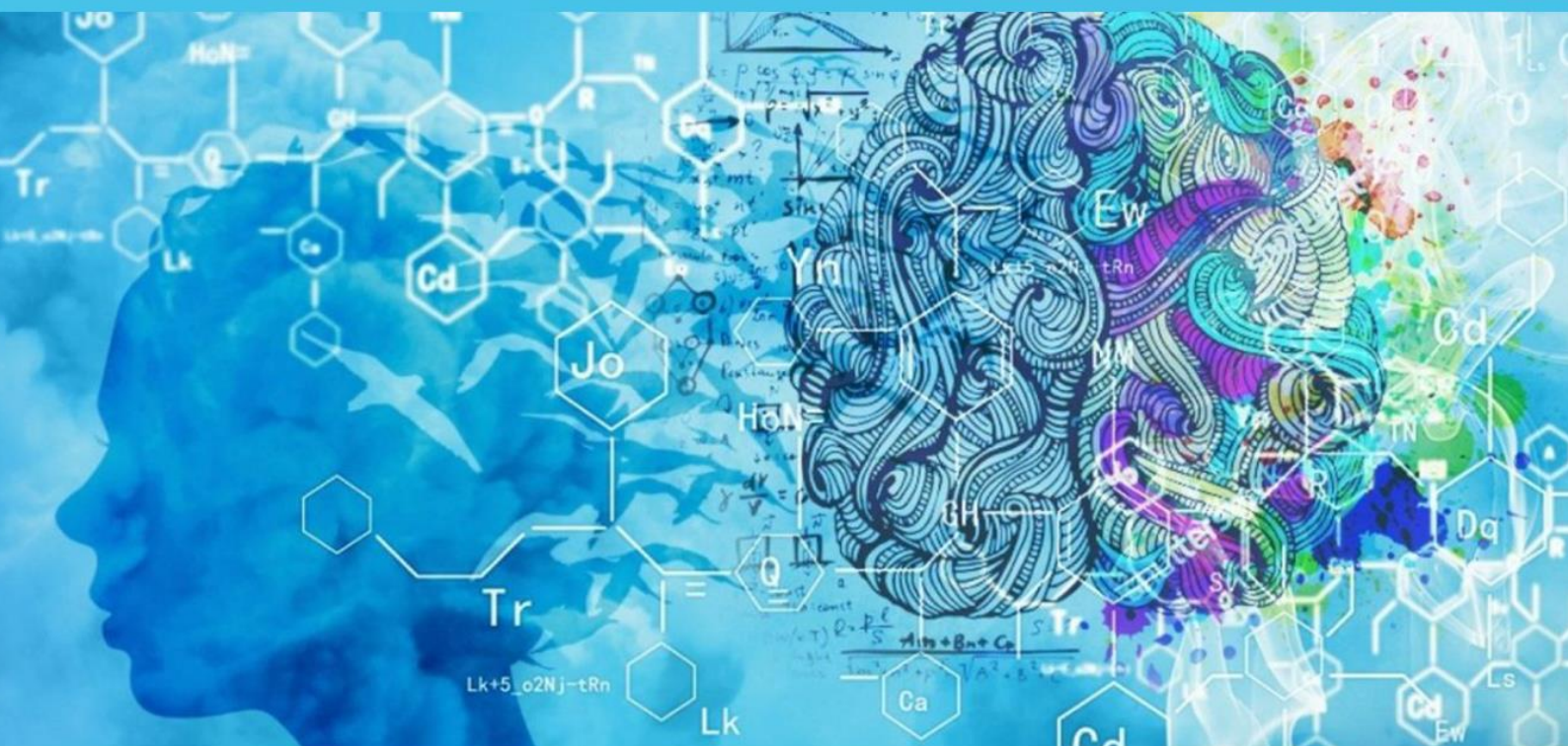

SCI-CONF.COM.UA

TOPICAL ISSUES OF MODERN SCIENCE, SOCIETY AND EDUCATION

**PROCEEDINGS OF VIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 26-28, 2022**

**KHARKIV
2022**

TOPICAL ISSUES OF MODERN SCIENCE, SOCIETY AND EDUCATION

Proceedings of VIII International Scientific and Practical Conference

Kharkiv, Ukraine

26-28 February 2022

Kharkiv, Ukraine

2022

UDC 001.1

The 8th International scientific and practical conference “Topical issues of modern science, society and education” (February 26-28, 2022) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kharkiv, Ukraine. 2022. 961 p.

ISBN 978-966-8219-85-6

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Topical issues of modern science, society and education. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kharkiv, Ukraine. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/viii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-topical-issues-of-modern-science-society-and-education-26-28-fevralya-2022-goda-harkov-ukraina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kharkiv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫЕ НАУКИ

1. *Liu Yan, Sabadash S. M., Duan Zhenhua* 19
EFFECTS OF DIFFERENT TYPES OF DRYING ON QUALITY OF BEETROOT SLICES.
2. *Вербич І. В., Братковська Г. В.* 26
ВПЛИВ МІКРОКЛІМАТУ В ПРИМІЩЕННЯХ НА ПРОДУКТИВНІ ОЗНАКИ ПОРОСЯТ НА ДОРОЩУВАННІ.
3. *Караулов В. Д., Юрасов С. М.* 32
ОЦІНКИ ЯКОСТІ ВОД КУЧУРГАНСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА ЗА НЕБЕЗПЕКОЮ ІРИГАЦІЙНОГО ЗАСОЛЕННЯ ҐРУНТУ.
4. *Канатова М. К., Жунусова А. С., Хидиров К. Р., Алимкулова М. К.* 38
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИНСЕКТИЦИДА АЛИОТ, К.Э. В БОРЬБЕ С ДОЛГОНОСИКАМИ НА ПОДСОЛНЕЧНИКЕ В ЮГО-ВОСТОКЕ КАЗАХСТАНА.
5. *Рожко І. І., Іщенко Т. А., Чечотка К. О.* 44
ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА СВІТЧГРАСУ І МІСКАНТУСУ ЗА ВРОЖАЙНІСТЮ БІОМАСИ.

ВЕТЕРИНАРНЫЕ НАУКИ

6. *Довгопол В. Ф.* 49
ПАТОГЕНЕТИЧНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ АКУШЕРСЬКО-ГІНЕКОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ У КОРІВ.
7. *Загоруй Л. П., Мігель Є. І.* 54
АНАЛІЗ СПОЖИВАННЯ М'ЯСНОЇ СНЕКОВОЇ ПРОДУКЦІЇ СТУДЕНТАМИ.
8. *Котелевич В. А., Струбчевська В. С.* 57
ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНА ОЦІНКА ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ ТВАРИН – ВАЖЛИВА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ.
9. *Сарман Н. С., Зажарський В. В.* 64
ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ПАРВОВІРУСНОГО ЕНТЕРИТУ СОБАК В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ «НА СОКОЛЕ» МІСТА ДНІПРО.
10. *Тодоров М. І.* 71
ЕФЕКТИВНІСТЬ СТИМУЛЮЮЧИХ ЗАХОДІВ ПІД ЧАС ПЕРШОЇ ФАЗИ ВІКОВОГО ІМУНОДЕФІЦИТУ У ТЕЛЯТ.

БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

11. *Гуревич А. С., Пигулевская Е. В.* 75
ПРОИЗВОДСТВО САЖЕНЦЕВ БАРБАРИСА ТУНБЕРГА (BERBERIS THUNBERGII DC.) В КАЛИНИНГРАДСКОЙ ОБЛАСТИ.
12. *Курчій Б. О., Ільченко Н. В., Федосєєва Н. І.* 79
ЕНДОГЕННІ ФАКТОРИ РОСЛИН В ПРОТИСТОЯННІ ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНИМ СТРЕСАМ.

13. *Немерцалов В. В., Васильєва Т. В., Коваленко С. Г.* 86
ЗБОРИ ЕММАНУЇЛА ЛІНДЕМАННА З ДЕРПТУ В ІСТОРИЧНІЙ
КОЛЕКЦІЇ ЕДУАРДА ЛІНДЕМАННА ГЕРБАРІЮ ОДЕСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
(MSUD).
14. *Рисневич К. Ю., Фалатюк Л. Ю., Брухаль Ю. Л., Шевчук О. А.,
Ткачук О. О., Ходаницька О. О.* 93
ЗМІНИ РОСТОВИХ ПРОЦЕСІВ РОСЛИН КВАСОЛІ ЗА ДІЇ
РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ.
15. *Скочиляс Л. М.* 98
ЦІЛЮЩІ ВЛАСТИВОСТІ ЕФІРНИХ ОЛІЙ.
16. *Тофан Е. В., Киселица Н. Н., Киселица О. А., Ефремова Н. В.,
Бешлиу А. В.* 104
ВИННЫЕ ОСАДОЧНЫЕ ДРОЖЖИ КАК ИСТОЧНИК ДЛЯ
ПОЛУЧЕНИЯ БИОПРЕПАРАТОВ НА ОСНОВЕ ЛИПИДОВ.

МЕДИЦИНСКИЕ НАУКИ

17. *Protsak T. V., Poberezhnyk A. R.* 110
FEATURES OF OPTIC ATROPHY AND METHODS OF ITS
DIAGNOSIS.
18. *Rudan I. V., Trufyn O. M., Sadovnik A. M.* 113
COVID-19 PROPAGATION METHODS.
19. *Tikhonova L., Hlushko S., Sloz D.* 116
CLINICAL CASE OF MOYA MOYA DISEASE.
20. *Алієв Руфат Бахтіяр огли, Шановалова А. С., Бабкіна Н. О.* 118
ДОЦІЛЬНІСТЬ АНТИБІОТИКОПРОФІЛАКТИКИ ПІД ЧАС
ЗАХВОРЮВАННЯ НА COVID-19.
21. *Алієв Руфат Бахтіяр огли, Шановалова А. С., Губарєв А. О.* 120
ЗМІНИ У СТРУКТУРІ ЗАХВОРЮВАННОСТІ НА МЕНІНГОКОКОВУ
ІНФЕКЦІЮ ПІД ЧАС ЕПІДЕМІЇ COVID-19 У ПОРІВНЯННІ З
ПОПЕРЕДНІМИ РОКАМИ.
22. *Бойко А. А.* 122
ВПЛИВ ЕТІОЛОГІЧНОГО ЧИННИКА ГОСТРОГО ТОНЗИЛІТУ НА
КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНІ ПРОЯВИ ЗАХВОРЮВАННЯ У
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.
23. *Болотник О. А., Скалько І. І.* 127
ВИКОРИСТАННЯ ХІТОЗАНУ В ЛІКУВАННІ ТРОФІЧНИХ
ВИРАЗОК НИЖНІХ КІНЦІВОК НА СТАДІЇ ЕКСУДАЦІЇ.
24. *Гнатюк М. С., Гданська Н. М., Татарчук Л. В., Монастирська Н. Я.* 135
МОРФОМЕТРИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ СТРУКТУРНОЇ
ПЕРЕБУДОВИ ЕНДОТЕЛІОЦИТІВ АРТЕРІАЛЬНОГО І ВЕНОЗНОГО
РУСЕЛ ПЕРЕДСЕРДЬ В УМОВАХ ПОСТРЕЗЕКЦІЙНОЇ
ПОРТАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ.

25. *Данилюк М. Б., Кубрак М. А., Бульба П. О.* 139
ДИНАМІКА МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ЖОВЧНОМУ МІХУРІ ВНАСЛІДОК ПЕРЕДОПЕРАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПАЦІЄНТІВ ПОХИЛОГО ТА СТАРЕЧОГО ВІКУ З ГОСТРИМ ХОЛЕЦИСТИТОМ.
26. *Данюк І. О.* 142
КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК RHUPUS-СИНДРОМУ В ПРАКТИЦІ РЕВМАТОЛОГА.
27. *Євтушенко Д. В., Петренко Д. Є., Дяченко А. М., Глушко С. М., Мкртчян А. А.* 145
ВИДАЛЕННЯ САРКОМИ М'ЯКИХ ТКАНИН ПЕРЕДНЬОЇ ГРУДНОЇ СТІНКИ З ОДНОМОМЕНТНОЮ РЕКОНСТРУКЦІЄЮ.
28. *Єрема А. О., Меленко С. Р.* 149
ОСОБЛИВОСТІ РАННЬОЇ ДІАГНОСТИКИ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ У ДІТЕЙ.
29. *Іоффе О. О., Лєсний В. В.* 152
КОРЕЛЯЦІЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ЗМІН У ЧЕРВОПОДІБНОМУ ВІДРОСТКУ З РІВНЕМ ПРОКАЛЬЦИТОНІНА В КРОВІ У ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ АПЕНДИЦИТ.
30. *Кривецька І. І., Хованець К. Р.* 154
ПРОБЛЕМА РОЗСІЯНОГО СКЛЕРОЗУ В УКРАЇНІ.
31. *Кухлій В. Ю., Гусєв В. М.* 157
ПАТОЛОГІЯ ПЛАЦЕНТ У ВАГІТНИХ ІЗ ПЕРЕНЕСЕНИМ SARS-COV-2.
32. *Лєвченко Я. С., Соловей В. М.* 161
СТАТИСТИКА ПІДЛІТКОВОЇ ВАГІТНОСТІ В УКРАЇНІ ТА У СВІТІ.
33. *Лемещук К. В., Меленко С. Р.* 164
РОЛЬ ЦИНКУ У ФОРМУВАННІ ІМУНІТЕТУ ПРОТИ COVID-19.
34. *Лопушняк Л. Я., Гончаренко В. А., Дмитренко Р. Р.* 166
СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ НА ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ВАРІАНТІВ ТОПОГРАФІЇ ПРИЦИТОПОДІБНИХ ЗАЛОЗ.
35. *Лопушняк Л. Я., Сухоносов Р. О., Булавка О. Г.* 169
ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ УРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ ТА АНАТОМІЧНОЇ МІНЛИВОСТІ ЦИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ ЛЮДИНИ.
36. *Максимонок О. В., Кислих О. М., Ватаманюк М. Ю.* 174
СЕРОПРЕВАЛЕНТНІСТЬ COVID-19 ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СКРИНІНГОВОГО ОБСТЕЖЕННЯ СПІВРОБІТНИКІВ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ НАМН УКРАЇНИ ТА М. КИЄВА.
37. *Миронова Е. В., Мазур А. Г.* 180
ДИНАМИЧЕСКАЯ ГАСТРОСЦИНТИГРАФИЯ В ОЦЕНКЕ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ ЖЕЛУДКА.
38. *Михальчук Ю. О., Меленко С. Р.* 186
ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ЛИХОМАНКИ НЕВИЗНАЧЕНОГО ГЕНЕЗУ НА РАННІХ СТАДІЯХ.

39.	Орлова С. К., Лесний В. В. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДОПЕРАЦІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ХВОРИХ З ГІГАНТСЬКОЮ ВЕНТРАЛЬНОЮ ГРИЖЕЮ ПЕРЕДНЬОЇ ЧЕРЕВНОЇ СТІНКИ.	189
40.	Рабченко К. В. АНЕСТЕЗІОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНИХ ВТРУЧАНЬ З ПРИВОДУ СЕЧОКАМ'ЯНОЇ ХВОРОБИ.	192
41.	Рудейчук Д. В., Меленко С. Р. ПОШИРЕНІСТЬ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ ЛАЙМ-БОРЕЛІОЗУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.	195
42.	Сахно Т. В., Іващенко О. Д., Стовбун О. В. РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ В МЕДИЦИНІ.	197
43.	Стефанишини А. Б. ПОЗАГАСТРАЛЬНІ ПРОЯВИ У ПІДЛІТКІВ ІЗ ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНОЮ РЕФЛЮКСНОЮ ХВОРОБОЮ, АСОЦІЙОВАНОЇ З ФУНКЦІОНАЛЬНИМ ПАНКРЕАТИЧНИМ РОЗЛАДОМ.	202
44.	Тихонова Л. В., Титаренко В. Ю. ОЦІНКА РИЗИКУ ВАКЦИНАЦІЇ ПРОТИ COVID-19 ПІСЛЯ ГОСТРОГО ІШЕМІЧНОГО ІНСУЛЬТУ.	204
45.	Хоміцька Т. В., Меленко С. Р. ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ ПОСТ-COVID-19 СИНДРОМУ.	206
ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИЕ НАУКИ		
46.	Ромащенко В. В., Бондар В. О. СТРУКТУРА ПОПИТУ НА ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ І ПРЕПАРАТИ З НИХ.	210
ХИМИЧЕСКИЕ НАУКИ		
47.	Harhay K. I. NEW STAR-SHAPED SURFACTANT POLYMERS WITH POLY (2- OXAZOLINES) FRAGMENTS.	213
48.	Mitina N. Ye. NEW STAR-SHAPED POLYMERS FOR THE CREATION OF THERMOSENSITIVE LATEX NANOPARTICLES.	216
49.	Стеців Ю. А., Яцишин М. М., Решетняк О. В. ОПТИЧНІ ПАРАМЕТРИ ПЛІВОК ПОЛІАНІЛІНУ НА ПОЛІЕТИЛЕНОВОМУ СУБСТРАТІ.	220
ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ		
50.	Korsun A. S., Golyan N. V. SUPPORT AUTOMATION COMPONENTS.	224
51.	Pasichnyk O. BASICS OF PROGRAMMING FOR GEOINFORMATION SYSTEMS.	226

52. *Pernebekov S., Balabekov Z., Seraliyev G., Samatayev T., Turlybekov N.* 230
 PRINCIPLES AND PROVISIONS OF THE SINGLE INFORMATION SPACE OF THE TRANSPORT SERVICES MARKET.
53. *Polishko S., Dankiv I.* 236
 COMPLEX EFFECT OF MODIFIER ELEMENTS ON THE REDUCTION OF SULFUR AND PHOSPHORUS CONTENT AND INCREASING MECHANICAL PROPERTIES IN KP-T WHEELS STEEL.
54. *Авалбаев Г. А.* 240
 ПУЛЬСАЦИОННАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ПОДАЧИ ТЕХНОГЕННЫХ МАТЕРИАЛОВ ВО ВРАЩАЮЩУЮСЯ ПЕЧЬ.
55. *Аль-Амморі А. Н., Куліш М. Р., Малиш М. І., Клочан А. Є.* 247
 ДИСТАНЦІЙНЕ КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТОМ.
56. *Двухглавов Д. Е., Двухглавова А. С., Корховий Д. С.* 254
 ОБГРУНТУВАННЯ ВИМОГ ДО СУМІСНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПОНЕНТІВ СИСТЕМ АВТОМАТИЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.
57. *Ессам Елнаггар, Кричковська Л. В., Дубоносев В. Л.* 260
 ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРИЙОМИ ОТРИМАННЯ НАНОСОРБЕНТІВ НА ОСНОВІ ВУГЛЕЦЕВИХ МАТЕРІАЛІВ.
58. *Кудрявцев О. А.* 267
 АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО ТЕСТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.
59. *Кунгурцев О. Б., Шульга Д. О.* 271
 АВТОМАТИЗОВАНЕ ФОРМУВАННЯ ВАРІАНТІВ ВИКОРИСТАННЯ.
60. *Лишук В. В., Приступа С. О., Мороз С. А.* 278
 ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ АВТОНОМНИХ МОСТОВИХ ІНВЕРТОРІВ НАПРУГИ В ПЕРЕТВОРЮВАЧАХ ЧАСТОТИ.
61. *Мешикова А. Г., Сухарева М. В., Беймо Е. В.* 285
 РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО УТИЛІЗАЦІЇ МІНЕРАЛІЗОВАНОГО МУЛУ ПІСЛЯ БІОЛОГІЧНОЇ ОЧИСТКИ СТОКІВ НАФТОПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА.
62. *Попов С. В., Ніконова З. А.* 292
 ДІАГНОСТИЧНО – ТЕРАПЕВТИЧНИЙ КОМПЛЕКС ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІСЛЯ COVID 19.
63. *Рибка К. С., Небеснюк О. Ю.* 296
 РОЗРОБКА ПРИЛАДУ ДЛЯ КОНТРОЛЯ РАДІАЦІЙНОГО ФОНУ.
64. *Романюк О. Н., Чехместрук Р. Ю., Станіславенко Є. Г., Вінтонюк В. В., Захарчук М. Д.* 300
 ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ВЕКТОРАМИ НОРМАЛІ ДО ПОВЕРХНІ, ВЕКТОРОМ СПОСТЕРІГАЧА ТА ВЕКТОРОМ ДЖЕРЕЛА СВІТЛА ДЛЯ ЗАДАЧ РЕНДЕРИНГУ.
65. *Романюк О. Н., Чехместрук Р. Ю., Бажан В. М., Захарчук М. Д., Коробейнікова Т. І.* 303
 МОБІЛЬНІ ДОДАТКИ ДЛЯ 3D-СКАНУВАННЯ.

ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЕ НАУКИ

66. *Андреєва Н. О., Нафеев Р. К., Капченко Л. М.* 309
ВПЛИВ КОГНІТИВНОГО ПРОЦЕСУ НА УСПІШНІСТЬ СТУДЕНТІВ
ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ ВИКОНАННІ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З
ФІЗИКИ У ВНЗ.
67. *Вигоднер І. В., Олійник Т. С.* 316
ЕЛЕМЕНТИ КЛАСИФІКАЦІЇ ЕКОНОМІКО – МАТЕМАТИЧНИХ
МОДЕЛЕЙ.
68. *Залмен Филер, Чуйков А.* 319
О НЕТРИВИАЛЬНЫХ КОРНЯХ ДЗЕТА-ФУНКЦИИ РИМАНА.
69. *Тоница О. В., Процай Н. Т., Геляровская О. А.* 324
МОДЕЛИРОВАНИЕ СЕТИ ПЕРЕДАЧИ ДАННЫХ.

ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ НАУКИ

70. *Денисик Г. І., Вальчук-Оркуша О. М., Галаш І. С.* 328
ЕКОБЕЗПЕКА ДОРОЖНІХ ЛАНДШАФТНО-ІНЖЕНЕРНИХ
СИСТЕМ.
71. *Кирнасівська Н. В., Шелестюк О. Г.* 332
АНАЛІЗ ЗМІН ОПАДІВ ТА ОЦІНКА ВОЛОГОЗАБЕЗПЕЧЕННОСТІ
ТЕРИТОРІЇ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.
72. *Максютов А. О., Шкабой П. Р.* 339
СІНГАПУР У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ
ВІДНОСИН.
73. *Мельник А. А., Ячнюк М. О.* 346
ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ ДЗЗ ТА ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ
СПОСТЕРЕЖЕННІ ЗА РУСЛАМИ РІЧОК.
74. *Некос С. В.* 350
ВПЛИВ СОНЯЧНОЇ АКТИВНОСТІ НА ДИНАМІКУ
ГІДРОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ВОД РІЧОК БАСЕЙНУ
СІВЕРСЬКОГО ДІНЦЯ.
75. *Омельяненко Г. А.* 355
СУТНІСТЬ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ФУНКЦІЙ В РЕКРЕАЦІЙНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ.

ГЕОЛОГО-МИНЕРАЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

76. *Куриленко В. С.* 358
УСПЕХИ И НЕУДАЧИ В ИСТОРИИ ОСВОЕНИЯ
НЕФТЕГАЗОНОСНЫХ НЕДР ДНЕПРОВСКО-ДОНЕЦКОЙ
ВПАДИНЫ.
77. *Кустурова О. В., Жуган О. А., Турянська О. О., Сугробов М. О.,
Печеніжська А. В.* 369
ДОСЛІДЖЕННЯ СИЛКАТНИХ ІНГІБІТОРІВ ДЛЯ ГЛИНИСТИХ
БУРОВИХ РОЗЧИНІВ.

ПЕДАГОГІЧЕСКІЕ НАУКИ

78.	<i>Chernysh L. M., Mishyna O. M., Nikishyna A. V.</i> HOW THE IDEAS OF PEDAGOGY OF COOPERATION ARE IMPLEMENTED DURING TEACHING ENGLISH FOR STUDENTS OF ECONOMIC SPECIALTIES.	374
79.	<i>Isliamova K., Mykhailova L., Ivaniga O.</i> BILINGUALS: PECULIARITIES OF STUDYING.	380
80.	<i>Şişianu A.</i> A SLIGHT RESEARCH IN JIGSAW READING TECHNIQUE AS AN EFFECTIVE LEARNING METHOD.	385
81.	<i>Szoboszlai V.</i> TEACHING MATERIALS USED IN THE ENGLISH CLASSROOM IN TRANSCARPATIA.	392
82.	<i>Бабко М. Ф.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.	399
83.	<i>Барановська О. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.	405
84.	<i>Байтемир Ж. Т., Шаграева Б. Б., Битемирова А. Е.</i> ДИСТАНЦИОННОЕ ОБУЧЕНИЕ ХИМИИ В СРЕДНЕЙ ШКОЛЕ.	411
85.	<i>Безверхня Г. В., Цибульська В. В.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ АНІМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МОЛОДІЖНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЗАСІБ РЕЛАКСУ.	414
86.	<i>Болокан І. Г., Целікова А. С.</i> ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ПРИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ.	421
87.	<i>Бочар І. Й., Дзьоба М. П.</i> АКТИВІЗАЦІЯ ПРОСТОРОВОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКА» З КУРСУ «ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ».	425
88.	<i>Валуєва І. В., Лемеза І. В.</i> ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.	429
89.	<i>Валуєва І. В., Макаренко Н. С.</i> КОМУНІКАТИВНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.	432
90.	<i>Валуєва І. В., Стрілець Н. В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.	436
91.	<i>Валуєва І. В., Харченко В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.	440

92.	Варнавська І. В. ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНОГО НАПРЯМУ.	444
93.	Василега І. Д. ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.	451
94.	Весельська Т. В. ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.	458
95.	Длубовська А. О. РОЗВИТОК ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ.	463
96.	Дяденчук А. Ф., Пшенична Н. С. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ.	467
97.	Єфименко Л. М. МОВЛЕННЄВА ПІДГОТОВКА ДІТЕЙ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ МОВЛЕННЄВИХ ІГОР.	472
98.	Єхалов В. В., Кравець О. В., Пилипенко О. В. ДОСЛІДЖЕННЯ СПРЯМОВАНОСТІ МОТИВАЦІЇ У ЛІКАРІВ- ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ "АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ ТА ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ".	475
99.	Загрудницька В. А. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ Й ПЕРСПЕКТИВНОСТІ У МОДЕРНІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ І ШКІЛЬНОЇ ЛАНОК ОСВІТИ.	481
100.	Золотарьова А. В. ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ СВІТІ.	488
101.	Канак Л. А. КЛАСИФІКАЦІЯ РОБОЧИХ ЗОШИТІВ З ДРУКОВАНОЮ ОСНОВОЮ.	492
102.	Крамаренко А. М., Горбачова К. С. ГРОМАДЯНСЬКЕ ВИХОВАННЯ В КУРСІ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».	498
103.	Крамаренко А. М., Ісланкіна Є. О., Долгих І. В. ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».	501
104.	Крамаренко А. М., Малиш Я. В., Гоменюк Д. С. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ЕКОЛОГІЧНОГО ХАРАКТЕРУ НА УРОКАХ Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.	509
105.	Кондратюк В. О., Васильчук А. А. МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ПЕДАГОГІЧНОЮ ВЗАЄМОДІЄЮ ВИКЛАДАЧА І СТУДЕНТА.	514

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНОГО НАПРЯМУ

Варнавська Інна В'ячеславівна,

к.пед.н., доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

м. Херсон, Україна

Вступ. Студенти аграрно-економічного напрямку мають достатній світогляд, ерудицію, для більшості вибір педагогічної професії є усвідомленим і обдуманим. Однак є студенти, які мають переважно зовнішню мотивацію діяльності, вони зазнають значні труднощі при роботі з науковою літературою, з понятійно-категоріальним педагогічним апаратом. Зазначені характеристики студентів необхідно враховувати при організації і проведенні занять, обов'язково здійснювати індивідуальний підхід до кожного. Тому варто в освітньому процесі вишу передбачати використання різноманітних освітніх технологій на етапах, що відображають технологію поетапного формування професійної компетентності майбутнього фахівця: адаптаційно-репродуктивному, активно-діяльнісному, творчо-перетворювальному.

Виклад основних положень. Зазначена етапність відбивається у переході системних і функціональних властивостей готовності студентів від освітньої до професійно-педагогічної діяльності. Кожен етап спрямований на формування професійної компетентності фахівця аграрно-економічного сектору і враховує ключові компетентності, тому представлений сукупністю спеціальних знань, умінь і навичок, способів їх продуктивного застосування в освітньо-виховній сфері, що передбачає ефективну особистісно- та практико-орієнтовану взаємодію суб'єктів педагогічного процесу.

До суттєвих закономірностей зазначеної етапності, що поєднує особистісно-орієнтовані технології навчання, відносяться: створення студентами з тим чи тим ступенем самостійності нового продукту – чи то знання, чи особистісне новоутворення, що характеризує їх творчий потенціал;

позиція студента як повноцінного суб'єкта навчально-пізнавальної діяльності.

Виділення як перший етап адаптаційно-репродуктивного обумовлено особливостями навчально-пізнавальної діяльності студентів-першокурсників в освітньому процесі вишу.

Цей етап був спрямований на засвоєння системи професійно-педагогічних знань, умінь і навичок; інтенсивне становлення професійно-ціннісних орієнтацій на основі актуалізації здобутих знань, умінь та навичок; уточнення життєвих і професійних смислів, цілей та планів; формування уявлень про професійну компетентність фахівця як сутнісну характеристику професіоналізму; прагнення засвоєння базових фахових понять.

Зазначений етап є найбільш важливим для формування професійної компетентності, оскільки від того, наскільки успішно студент проходить адаптацію в освітньому процесі вишу і від того, наскільки розвинена його репродуктивна діяльність залежатиме, зрештою, рівень сформованості його професійної компетентності. Це пов'язано з тим, що репродуктивна діяльність збагачує майбутнього фахівця аграрно-економічного сектору знаннями, виробляє в нього певні вміння вирішувати пізнавальні завдання. Однак уже в межах цієї репродуктивної діяльності дослівне відтворення знань і зразків способів вирішення різних завдань має поступово поступатися місцем перетворюючому відтворенню як найбільш високого ступеня пізнавальної активності. У міру накопичення знань і досвіду вирішення професійних завдань відбувається поступове залучення до більш складної діяльності, що поєднує як відтворення, так і творчість.

Результатом адаптаційно-репродуктивного етапу формування професійної компетентності фахівця в освітньому процесі вишу стало усвідомлення і прийняття студентами проблеми формування професійної компетентності, необхідності здобуття системних знань, умінь і навичок, вивчення основних компетентнісних категорій.

З метою реалізації комплексу заявлених педагогічних умов формування професійної компетентності фахівців аграрно-економічного сектору в

освітньому процесі вишу на адаптаційно-репродуктивному етапі використовувалися такі освітні технології:

- соціально-виховні технології, що включають елементи соціального та інших видів виховання;

- педагогічні технології на основі гуманно-особистісної орієнтації педагогічного процесу, що спираються на діалог як форму і засіб обміну інформацією, суб'єкт-суб'єктні відносини в системі «викладач-студент», мотивацію досягнень, спрямованість на цілі особистісного, інтелектуального, діяльнісного і професійного розвитку;

- технології виховання суб'єктної соціальної активності людини, що базуються на використанні активних форм залучення в діяльність (самоактивізація), організації умов реалізації потенціалу особистості, її здібностей (самоактуалізація, самоідентифікація, самовираження): технологія проблемного навчання, пошукові технології;

- технології навчання з спрямованістю на розвиток творчих якостей особистості: включення до активної пізнавальної діяльності, співпраці.

Активно-діяльнісний етап передбачає спрямованість на вирішення таких завдань, як: подальший розвиток суб'єкта навчально-пізнавальної діяльності за рахунок його самоідентифікації та самоактуалізації, заснованих на системній єдності педагогічних знань, умінь та навичок їх практичної реалізації, становленні професійного образу «Я», первинному усвідомленні своїх реальних можливостей у модельованих ситуаціях. Цей етап характеризується проблемним характером навчально-пізнавальної діяльності студентів, використанням активних методів навчання.

Результатом активно-діяльнісного етапу стало формування і розвиток ключових компетентностей студентів (комунікативної, прогностичної, гностичної та ін.), а також науково-теоретичної, інформаційно-дослідницької, методичної, конфліктної і рефлексивної компетентностей.

Реалізація комплексу педагогічних умов формування професійної компетентності майбутнього фахівця на активно-діяльнісному етапі вимагає

використання освітніх технологій, серед яких:

- технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності студентів (активні методи навчання): проблемне навчання (частково-пошуковий метод, технологія навчального дослідження); інтерактивні технології (технології проведення дискусій, диспутів, проблематизація, ігрові ситуації, взаємоопитування);

- технології інтеграції в освіті, що ґрунтуються на об'єднанні у формах та методах навчання різноманітних знань, умінь та навичок студентів, різних видів професійної компетентності вчителя: семінар-практикум, лекція-діалог;

- ігрові технології: педагогічні ігри, рольові ігри.

Творчо-перетворювальний етап характеризується виробленням індивідуального стилю студента як активного суб'єкта власної діяльності, здатного до побудови власної концептуальної основи педагогічної діяльності та оволодіння способами прийняття професійно цінних рішень, що має рефлексивну компетентність.

Результатом цього етапу стала готовність студентів (теоретична та практична) до здійснення професійно-педагогічної діяльності та до подальшого професійного та особистісного становлення і розвитку.

Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх фахівців аграрно-економічного сектору на творчо-перетворювальному етапі реалізовувалися з використанням технологій, використаних на адаптаційно-репродуктивному та активно-діяльнісному етапах, проте акцент робився на проектні, творчі технології. Найбільша увага приділялася створенню навчальних ситуацій, що вимагають самостійного пояснення студентами явищ і процесів, суперечливих педагогічних понять, відстоювання власної думки, розвиненої рефлексії своєї діяльності та діяльності своїх однокурсників, творчого вирішення пізнавальних завдань на основі комплексного застосування різних способів вирішення.

Зазначені етапи технології формування професійної компетентності фахівця в освітньому процесі вишу характеризуються системою теоретичних,

методологічних, концептуальних і технологічних знань, що забезпечують надситуативне та ситуативне професійне становлення, що забезпечується використанням інноваційних методів навчання на основі знання основних тенденцій розвитку професійної компетентності майбутнього фахівця аграрно-економічного сектору.

З метою реалізації комплексу педагогічних умов формування професійної компетентності у розробці технології поетапного формування професійної компетентності фахівця в освітньому процесі вишу ми виходили з того, що професійно-педагогічну освіту в сучасних умовах – це насамперед розвиток аналітичних здібностей і критичного мислення студентів, їх мотивованість на сприйняття знань, прагнення встигати за соціальними змінами. Тому найважливішим показником продуктивності, ефективності та якості навчання у ЗВО є готовність студента до майбутньої професійно-педагогічної діяльності.

Слід зазначити, що основним елементом технології усіх її етапах є основа і комплекс умінь та навиків. Але при цьому змінюються форми і методи організації занять: акцент робиться на навчання через практику, роботу у творчих групах, вибудовування індивідуальних траєкторій навчально-пізнавальної та дослідницької діяльності, використання міжпредметних зв'язків, розвиток самостійної та особистої відповідальності за прийняття рішень.

Необхідність реалізації першої педагогічної умови формування професійної компетентності в освітньому процесі вишу (створення креативного середовища) на всіх етапах технології поетапного формування професійної компетентності вчителя зумовила вибір відповідних методів і форм організації навчання, оскільки забезпечення поетапного формування професійної компетентності фахівця в освітньому процесі рахунок зміни основних видів діяльності, провідних засобів (механізмів) їх реалізації та відповідних їм технологій.

Для посилення мотивації діяльності, активізації творчих здібностей студентів та стимулювання самостійності у прийнятті рішень нами використовувалися такі педагогічні технології:

- колективної та групової взаємодії (дискусії, технологія взаємонавчання, робота в групах змінного складу);

- технології імітаційного моделювання основних рис реальної діяльності професіонала (рольові, ділові ігри, проектування, аналіз педагогічних ситуацій, вирішення різноманітних педагогічних завдань);

- технології трансформації контексту професійної ситуації у контекст життєвої та навчальної ситуації студента (створення у навчальному процесі реальних ситуацій – аналогів практичної педагогічної діяльності).

Так, якщо на адаптаційно-репродуктивному етапі студенти виявляють пасивний рівень творчої активності, показниками якого стала відсутність ініціативи, робота в рамках заданого або спочатку знайденого способу дії, то на і активно-діяльнісному та творчо-перетворювальному етапах завдяки комплексу використовуваних освітніх технологій, студенти досягли евристичного та креативного рівнів. Показниками евристичного рівня стало вдосконалення студентами методів та прийомів своєї діяльності без принципової зміни її характеру, тоді як при досягненні креативного рівня студенти самостійно ставили собі за мету і намагалися знайти принципово новий спосіб вирішення проблеми.

Таблиця 1

Педагогічні умови та етапи технології формування професійної компетентності студента в освітньому процесі вишу

1. Адаптаційно-репродуктивний	Формування уявлень студента про свою особистість та професійну компетентність як провідної характеристики професіоналізму, вивчення своїх потреб з метою повної їх реалізації	Включення до освітнього процесу вишу крім предметно-інформаційного змісту зразків креативної поведінки; створення педагогом обстановки взаєморозуміння, взаємодії, безконфліктності.	Формування рефлексивних умінь студентів на рівні суб'єктивної оцінки особистісних досягнень та продуктивності діяльності інших суб'єктів освітнього процесу	Вироблення комунікативних умінь діалогічного взаємодії коїться з іншими суб'єктами освітнього процесу
2. Активно-діяльнісний	Включення студентів у форми та методи	Спрямованість на формування професійної	Розвиток рефлексивних умінь з	Реалізація потужного потенціалу

	активного навчання; активізація знань у різних педагогічних ситуаціях; рефлексія власних успіхів; впевненість у своїх здібностях	компетентності з використанням творчих завдань відкритого типу; представленість у діяльності студента креативних зразків поведінки; відкритість новому, прагнення вчитися, творче самопочуття	урахуванням глибокої аналітичної оцінки (змістовність, техніка, технологія та інших. аспекти)	діалогу у різних формах організації навчання (лекція-діалог, семінар – дискусія, семінар-діалог та ін.)
3.Творчо-перетворювальний	Особистісна, теоретична, технологічна готовність до здійснення професійно-педагогічної діяльності, висока результативність діяльності	Суб'єктивна оцінка своїх можливостей та впевненість у ефективності діяльності; висока самооцінка; індивідуальний стиль діяльності, наявність побічного (творчого) продукту діяльності	Рефлексія власної діяльності та діяльності інших суб'єктів освітнього процесу на основі співвіднесення з власним життєвим досвідом у контексті різноманітних педагогічних проблем з урахуванням ступеня творчого (креативного) підходу до їх вирішення	Організація студентом власної професійної діяльності лише на рівні діалогу

Висновки. Таким чином, здійснюється перехід від переважно інформативних форм навчання до форм, що включають елементи проблемності та наукового пошуку, де акцент робиться на самостійну пізнавальну діяльність студента. У таблиці 1 відображено зміст кожного з етапів технології формування професійної компетентності майбутнього фахівця в освітньому процесі вишу з урахуванням заявлених педагогічних умов. Кожен етап свідчить про ускладнення завдань від етапу до етапу, що дозволяє уявити професійну компетентність як багаторівневий феномен, формування якого відбувається поетапно.

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Василега Ірина Данилівна

викладач КЗВО

«Дніпровська академія неперервної освіти»

Дніпропетровської обласної ради

м. Дніпро, Україна

Актуальність. Вивчення проблеми формування професійної компетентності майбутніх педагогів передбачає визначення основних понять різного ступеня узагальнення, серед яких ключовим є поняття «професійна компетентність».

Мета. У результаті аналізу психолого-педагогічних напрацювань сформуванню узагальнене визначення поняття «професійна компетентність».

Основні результати. На думку вітчизняної дослідниці І. Драч, «модернізація вітчизняної системи освіти, яка зумовлена євроінтеграційними прагненнями України, свідчить про підсилення її компетентнісної орієнтації. Це дає підстави стверджувати, що компетентнісний підхід переходить зі стадії «самовизначення» на якісно новий щабель розвитку - обов'язкової нормативної реалізації»[1]. Компетентнісний підхід покладено в основу розроблення галузевих стандартів школи нового покоління, що підкреслює усвідомлення змін у системі освіти України: у процесі підготовки майбутніх педагогів домінуючим стане перехід до компетентнісно орієнтованої освіти

Розуміння компетентності як педагогічного феномену ускладнюється тим, що ця категорія «була запозичена педагогікою з інших наук, де вона вже була достатньо глибоко осмислена й займає гідне місце. До категоріально-понятійного апарату педагогіки вона увійшла порівняно нещодавно як наслідок нових соціально-економічних процесів, тому не повною мірою співвідноситься із системою педагогічних понять»[7]. Актуалізація у сучасній системі освіти компетентнісного підходу приковує увагу до таких ключових понять освітнього

процесу, як «компетентність», «компетенція», «ключові компетенції», «професійна компетентність»; саме тому ці поняття часто фігурують у обговоренні проблем якості сучасної освіти.

Спробуємо проаналізувати точки зору різних дослідників та на основі аналізу вивести власне, узагальнене тлумачення терміну «професійна компетентність».

Німецькі дослідники Brezinka W., Heraus E.[8] стверджують, що поняття «компетентність» - грецького («αρετή» - «вищість», «добродесність», «майстерність», «вміння») походження, яке з часом почало означати відносно постійну якість особистості, що високо цінується суспільством.

У теорії й практиці управління та спілкування увагу на поняття компетентнісного підходу почали звертати саме у дослідженнях європейських науковців, які визначали суть компетентності по-різному: «здатність», «потенціал» окремої особистості у виконання окремих конкретних дій (М. Сміт); унікальна здатність, що є необхідною у процесі виконання певної діяльності в певній галузі (Дж. Равен); загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді, цінностях, яких людина набуває під час навчання (В. Хутмакер) та інші.

«Словник української мови» під словом «компетентність» трактує «грунтовну обізнаність із чим-небудь; коло повноважень певної організації, установи, особи» [5], а в словнику іншомовних слів поняття «компетентність» (лат. «competere» – добиватися, відповідати, підходити) розтлумачено як «коло повноважень будь-якого органу або посадової особи; коло питань, в яких хто-небудь добре обізнаний» [4].

Глибоко та всебічно вивчали проблему компетентнісного підходу російські науковці (В. Адольф, Л. Башарина, А. Воротнікова, О. Грішечко, А. Добудько, Т. Добудько, І. Зимня, Н. Кузьміна, О. Локшина, А. Маркова, Н. Матяш, В. Попова, Ю. Татур та ін.), які на початку ХХІ ст. пов'язали поняття компетентності з рівнем освіченості фахівця і його загальнокультурним розвитком, а також із комплексом знань, умінь, навичок та професійно-